TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ CAO LÃNH** **TỈNH ĐỒNG THÁP**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**
Số: 07/2023/QĐST-VDS	*TP. Cao Lãnh, ngày 05 tháng 5 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ CAO LÃNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Cẩm Trinh.

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Ngọc Hà, Thư ký Tòa án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Cao Lãnh tham gia phiên họp: Bà Phạm Thị Mỹ Linh – Kiểm sát viên.

Ngày 05/5/2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Cao Lãnh, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 04/2023/TLST-DS ngày 20 tháng 3 năm 2023, về việc "*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*", theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 12/2023/QĐST-DS, ngày 20/4/2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Lê Thị M, sinh năm 1965.
Địa chỉ: Số MCL, Tổ B, ấp NH, xã MN, huyện BT, BT.
Người đại diện theo ủy quyền của bà Lê Thị M: Bà Lê Thị T, sinh năm 1965. Địa chỉ: Tổ H, ấp TC, xã TTT, thành phố CL, tỉnh ĐT. Số điện thoại: 0934 728 343, 0972 564 922.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Bà Lê Thị Đ, sinh năm 1959.
Địa chỉ: Tổ B, ấp HK, xã HA, TP. CL, tỉnh ĐT

(*Bà T, bà Đ có mặt tại phiên họp*).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu và tại phiên họp, bà Lê Thị T người đại diện theo ủy quyền của bà Lê Thị M trình bày: Bà Lê Thị M và ông Lê Văn Khá là vợ chồng, ông bà có 01 con chung tên Lê Thị Thùy Dương, sinh năm 1986, bị bệnh tâm thần, mất năng lực hành vi dân sự từ nhỏ. Năm 1988, bà M và ông Khá ly hôn, Thùy Dương được ông bà nội nuôi. Năm 2003, ông bà nội của Thùy Dương chết nên Thùy Dương sống với cô là Lê Thị Đ. Năm 2007, ông Khá chết.

Năm 2014, các cô của Thùy Dương tranh chấp chia thừa kế phần di sản của ông bà nội Thùy Dương để lại. Tại bản án dân sự phúc thẩm số 141/2015/DSPT ngày 12/8/2015 của Tòa án nhân dân tỉnh Đồng Tháp xét xử cho Thùy Dương được hưởng một phần thừa kế thế vị của ông Khá. Hiện tại, bà Đ đã lớn tuổi, không có khả năng lao động tạo thu nhập để nuôi Thùy Dương nên bà M muốn chuyển nhượng phần đất của Thùy Dương được chia thừa kế để lo cho cuộc sống của bà Đ và Thùy Dương. Tuy nhiên, Thùy Dương là người bị mất năng lực hành vi dân sự từ nhỏ đến nay nhưng chưa được Tòa án công nhận bằng quyết định nên Thùy Dương chưa thực hiện được các thủ tục chuyển nhượng quyền sử dụng đất theo quy định pháp luật.

Ngày 09/12/2022, Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nam bộ có kết luận Giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số 412/2022/KLGĐYC đối với Thùy Dương như sau:

- Về y học: Hiện tại: Đương sự có bệnh lý tâm thần: Chậm phát triển tâm thần nặng (F72-ICD10).

- Về năng lực: Hiện tại: Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Nay bà M yêu cầu Tòa án tuyên bố Lê Thị Thùy Dương, sinh năm 1986, địa chỉ: Tổ 7, ấp Hòa Khánh, xã Hòa An, thành phố Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp là người mất năng lực hành vi dân sự.

Lý do: Để bà M làm hồ sơ thừa kế, chuyển nhượng, tặng cho quyền sử dụng đất và hồ sơ vay vốn ngân hàng.

Tại Văn bản ý kiến và tại phiên họp, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà Lê Thị Đ trình bày: Bà là cô ruột của Lê Thị Thùy Dương, Lê Thị Thùy Dương bị bệnh chậm phát triển tâm thần từ nhỏ đến lớn, sống phụ thuộc cha mẹ và bà Đ, không có chồng con. Hiện nay bà M yêu cầu Tòa án tuyên bố Lê Thị Thùy Dương là người mất năng lực hành vi dân sự để bà có thể làm hồ sơ thừa kế, chuyển nhượng, tặng cho quyền sử dụng đất và hồ sơ vay vốn ngân hàng hay yêu cầu gì khác.

- Ý kiến của Kiểm sát viên tham gia phiên họp:

Về thủ tục: Từ khi thụ lý đến khi mở phiên họp, Thẩm phán đã tiến hành đúng trình tự thủ tục quy định của Bộ luật tố tụng dân sự; người tham gia tố tụng thực hiện đúng quy định pháp luật.

Về nội dung: Đề nghị chấp nhận yêu cầu của bà M yêu cầu Tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với Lê Thị Thùy Dương, sinh năm 1986, địa chỉ: Tổ 7, ấp Hòa Khánh, xã Hòa An, thành phố Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Cao Lãnh nhận định:

[1] Về tố tụng: Theo đơn yêu cầu, bà Lê Thị M yêu cầu Tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với bà Lê Thị Thùy Dương, sinh năm 1986, địa chỉ: Tổ 7, ấp Hòa Khánh, xã Hòa An, thành phố Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp. Căn cứ vào khoản 1, Điều 27, khoản 2 Điều 35 và Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự, yêu cầu của bà Lê Thị M thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Cao Lãnh.

[2] Về nội dung: Xét yêu cầu của bà Lê Thị M về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với bà Lê Thị Thùy Dương, sinh năm 1986, địa chỉ: Tổ 7, ấp Hòa Khánh, xã Hòa An, thành phố Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp. Xét thấy: Lê Thị Thùy Dương bị chậm phát triển tâm thần từ nhỏ, sống phụ thuộc vào bà M và bà Đ, Thùy Dương không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình nên bà M và bà Đ là mẹ và cô của Thùy Dương trực tiếp chăm sóc Thùy Dương và Thùy Dương thuộc đối tượng được lĩnh tiền trợ cấp xã hội hàng tháng tại địa phương nên bà M yêu cầu Tòa án tuyên bố Thùy Dương mất năng lực hành vi dân sự để thực hiện các thủ tục pháp lý liên quan đến quyền và nghĩa vụ của Thùy Dương.

Tại phiên họp, bà Đ là người trực tiếp nuôi Thùy Dương cũng thống nhất yêu cầu của bà M, yêu cầu Tòa án tuyên bố Thùy Dương mất năng lực hành vi dân sự.

Căn cứ khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015 quy định: *"Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần"*

- Căn cứ *"Kết luận giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu"* số 41/2022/KLGĐYC ngày 19/12/2022 của Trung tâm Pháp y Tâm thần khu vực Tây Nam Bộ, kết luận:

- Về y học: Hiện tại: Đương sự có bệnh lý tâm thần: Chậm phát triển tâm thần nặng (F72-ICD10).

- Về năng lực: Hiện tại: Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Do đó yêu cầu của bà M, yêu cầu Tòa án tuyên bố Thùy Dương mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ.

[3] Xét đề nghị của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp là có căn cứ như đã phân tích trên nên chấp nhận.

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Lê Thị M phải chịu tiền lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định tại khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự; các Điều 22, Điều 46, Điều 47, khoản 3 Điều 53 của Bộ luật Dân sự và khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Chấp nhận yêu cầu của bà Lê Thị M.

Tuyên bố: Chị Lê Thị Thùy Dương, sinh năm 1986, nơi đăng ký hộ khẩu thường trú: Tổ 7, ấp Hòa Khánh, xã Hòa An, thành phố Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp; chỗ ở hiện nay: Số nhà 195, Tổ 3, ấp Nhơn Hòa, xã Mỹ Nhơn, huyện Ba Tri, tỉnh Bến Tre, là người mất năng lực hành vi dân sự.

Về lệ phí việc dân sự sơ thẩm: Bà Lê Thị M phải chịu tiền lệ phí là 300.000 đồng. Hoàn trả cho bà M tiền tạm ứng lệ phí đã nộp 300.000 đồng theo biên lai số 0012047, ngày 15/3/2023 của Chi cục thi hành án dân sự thành phố Cao Lãnh; như vậy bà M đã nộp xong lệ phí việc dân sự sơ thẩm.

Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Đương sự có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Quyết định này có thể bị kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

Nơi nhận:
- VKSND TPCL;
- Chi cục THADS TPCL;
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

Nguyễn Thị Cẩm Trinh